

методические комплексы по безопасности образовательного учреждения, темы исследовательских работ. Показаны результаты работы по ним со студентами в виде диаграмм.

Ключевые слова: учебно-методический комплекс, безопасность образовательного учреждения, темы исследовательских работ, профессиональные компетенции студентов.

Abstract. Chugaynova L.V. Educational and methodical provision of discipline as a condition for the formation of professional competence of a student. The article presents educational-methodical complexes on the safety of an educational institution, themes of research work. The results of work on them with students in the form of diagrams are shown.

Keywords: educational-methodical complex, the security of an educational institution, the topics of research work, professional competencies of students.

Дар'я Чумаченко

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ, Україна

d.v.chumachenko@npu.edu.ua

Науковий керівник – Н.М. Титова

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВО-ПРЕДМЕТНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «Е-ДОКУМЕНТООБІГ»

Оптимізація управління документообігом у вищому навчальному закладі є важливим аспектом удосконалення освітнього процесу, адже дозволяє налагодити миттєвий зв'язок між суб'єктами навчального процесу, зменшити їх навантаження, шляхом скорочення часу на пошук, обробку та створення необхідних документів.

З метою підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів для професійних навчальних закладів у навчальний план спеціальності 015 «Професійна освіта (Документознавство)» включена дисципліна

«Е-документообіг», яка є фаховою у професійній підготовці майбутніх бакалаврів з документознавства.

Основними завданнями курсу «Е-документообіг» є ознайомлення студентів з основними способами автоматизації електронного документообігу та діловодства, формування уявлення про загальні проблеми створення, обробки, збереження та передавання електронних документів, документаційно-інформаційне середовище їх існування, обіг електронних документів у суспільстві, критерії ефективності систем електронного документообігу.

Варто зазначити, що у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова електронний документообіг здійснюється впродовж усього навчального року на постійній основі.

До провідних систем ведення електронного документообігу, що використовуються співробітниками університету, відносяться: Єдина державна електронна база з питань освіти, електронний навчально-методичний центр (npu.npu.edu.ua), що включає електронний журнал викладача, електронний журнал студента, PC-студент-Web, PC-кафедра-Web; система дистанційного навчання MOODLE (www.moodle.npu.edu.ua), Google Drive та інші. Розглянемо детальніше основні з них.

1. Єдина державна електронна база з питань освіти (ЄДЕБО) – це автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту даних, у тому числі персональних, щодо надавачів та отримувачів освітніх послуг з метою забезпечення потреби фізичних та юридичних осіб [2].

На основі даних, що містить Єдина база, функціонує ряд надзвичайно важливих сервісів автоматизації процесів в університеті та в галузі освіти вцілому:

- вступна кампанія із автоматичним розподілом абітурієнтів між вищими навчальними закладами відповідно до їх пріоритетів;
- подання статистичних звітів;
- контроль виконання державного замовлення;
- ліцензування та акредитація.

Працівники студентського відділу опрацьовують інформацію з Єдиної державної електронної бази з питань освіти, яка необхідна для виготовлення студентських квитків, дипломів та додатків до дипломів європейського зразка. Також відділ бере участь у впровадженні системи електронного документообігу університету у ділянці розробки єдиних шаблонів наказів, розпоряджень, доручень, використання електронно-цифрового підпису, тощо.

Також до Єдиної бази вносяться відомості, що містяться у базах даних, реєстрах, а також підготовлені у паперовій та електронній формі дані, що використовувалися у сфері освіти до створення Єдиної бази.

2. Електронний журнал обліку навчальної роботи студентів академічної групи вводиться з метою здійснення моніторингу навчального процесу. Журнал є складовою системи автоматизації управління університетом в сфері організації академічної діяльності та являє собою сучасну і удосконалену форму обліку навчальної діяльності студентів.

Введення журналу спрямовано на забезпечення відкритості та прозорості навчального процесу; формування зворотного зв'язку між студентами, викладачами і адміністрацією університету; відображення особистісного та професійного зростання кожного студента та забезпечення контролю за виконанням своїх обов'язків усіма суб'єктами навчального процесу.

Доступ до електронного журналу відкритий усім студентам он-лайн у будь-який час доби. При успішній реєстрації, а саме введенні логіну та паролю, студент оперує даними про навчальні предмети у поточному семестрі. У разі якщо предмет вже закритий з усіх видів контролю (включаючи іспит), тобто є інформація щодо підсумкової оцінки, студент має можливість ознайомитися з власними результатами навчальних досягнень за весь період навчання у виші.

«Отож відбувається трьохсторонній контроль зі зворотною взаємодією, а саме між викладачем (деканатом) – студентом – батьками студента, яка обумовлена дидактичними умовами організації оцінювання навчальних досягнень студентів...» [3, с.223].

3. ПС-студент-Web. Програма призначена для електронного документообігу деканатів факультетів вищого навчального закладу з метою організації обліку студентів та відповідних дій (зарахування, відрахування, переведення та поновлення), що фіксуються наказами ректора університету, контроль успішності студентів (як за традиційною так і за кредитно-модульною системами оцінювання знань). Також програма генерує додатки до дипломів європейського зразка (українською та англійською мовами), академічні довідки, звіти щодо розподілу студентів та їх успішності (семестрові та річні відомості, аналіз статистики успішності, зведена відомість для диплому та ін.).

4. MOODLE – система дистанційного навчання. Модульна об'єктно-орієнтована система управління навчальними закладами MOODLE дає можливість студенту отримати весь необхідний об'єм інформації для вивчення дисциплін та завантажити його на персональний комп'ютер для подальшої роботи з документами.

Інформаційно-навчальне середовище MOODLE дозволяє викладачеві використовувати різноманітні освітні ресурси для трансляції навчального матеріалу; здійснювати обмін файлами зі студентами - надання їм вчасних консультацій та можливість спостерігати за успішністю кожного студента впродовж всього семестру [1].

5. Google Диск (англ. Google Drive) – єдиний простір для зберігання файлів і роботи з ними. На сьогоднішній момент Google Drive надає 15 Гб вільного місця в хмарному сховищі і програмне забезпечення для створення та роботи з наступними типами документів: текстові документи, спрощений аналог Microsoft Word; електронні таблиці; презентації; засіб створення форм для баз даних і сайтів з можливістю подальшої обробки інформації та інші.

Під час вивчення фахової дисципліни «Е-документообіг» студенти вивчають принципи роботи усіх вищезазначених систем електронного документообігу, адже висококваліфікований фахівець з документознавства має бути готовим до організації і здійснення фундаментальної, загально технічної і спеціальної підготовки та виробничо-практичного навчання на всіх рівнях професійної освіти: професійно-технічних училищ, технікумів, коледжів.

Список використаних джерел

1. Белозубов А. В. Система дистанционного обучения Moodle : учебно-методическое пособие / А. В. Белозубов, Д. Г. Николаев. – М., 2007. – 107 с.
2. Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти: Постанова кабінету міністрів України від 13.07.2011 р., №752 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/752-2011-%D0%BF>
3. Титова Н.М. Електронний журнал обліку успішності студентів як ефективний інструмент моніторингу якості вищої освіти / Н.М. Титова // Innovative processes in education:Collectivemonograph. – AMEETSp. z o.o., Lodz, Poland, 2017. – P. 218-229.

Анотація. Чумаченко Д. Актуальні проблеми науково-предметної підготовки педагогів професійного навчання при вивченні дисципліни «Е-документообіг». В статті проаналізовані актуальні проблеми під час вивчення дисципліни «Е-документообіг». Проведено аналіз основних систем електронного документообігу, які використовуються у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

Ключові слова: електронний документообіг, бакалавр з документознавства, педагог професійного навчання.

Аннотация. Чумаченко Д. Актуальные проблемы научно-предметной подготовки педагогов профессионального обучения при изучении дисциплины «Е-документооборот». В статье проанализированы актуальные проблемы при изучении дисциплины «Е-документооборот». Проведен анализ основных систем электронного документооборота, которые используются в Национальном педагогическом университете имени М. П. Драгоманова.

Ключевые слова: электронный документооборот, бакалавр документоведения, педагог профессионального обучения.

Abstract. Chumachenko D. Problems in preparation of academic trainees in the subject of "Information governance". The article analyzes the actual problems during the study of the discipline "E-document circulation". The analysis of the basic systems of electronic document circulation, which are used at the National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov, is carried out.

Key words: electronic document circulation, bachelor of documentation, professional education teacher.

Наталія Шам

ВКНЗ СОР «Лебединське педагогічне училище імені А.С. Макаренка», м. Лебедин, Україна

sham.nataliya@mail.ru

ВПЛИВ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ НА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Найбільш вагомою і значущою у розвитку вищої школи є тенденція компетентісної спрямованості професійної освіти. На актуальність впровадження компетентісного підходу вказує стійкий попит на особистість з розвинутим інтелектом, здатну конструктивно спілкуватися у багатофакторному світі, ефективно обробляти інформацію, продукувати ідеї, успішно вирішувати конкретні життєві та професійні проблеми.

Проблему застосування компетентісного підходу розглядають вчені-педагоги В. Аніщенко, В. Байденко, В. Болотов, В. Бондар, Є. Бондаревська, М. Волошина, Т. Добуцько, В. Краєвський, М. Попова, В. Серіков, І. Фрумін, А. Хуторський та інші.

Реалізація даного підходу в межах формування науково-дослідницької компетентності студентів-майбутніх педагогів, за свідченням Л.Бурчак, здійснюється тому, що: 1) студент виступає суб'єктом навчального процесу; 2) студент має змогу реалізувати себе відповідно до своїх інтересів, здібностей, досвіду; 3) він має можливість реалізувати себе у науково-дослідницькій діяльності як частині своєї професійної культури [1, 174].

Поділяючи думку багатьох вчених (В. Байденко, Н. Бібік, С. Бутко, Н. Борисова, В. Казанович, Н. Кузьміна, В. Сластьонін, Ю. Татур, В. Шаповалова та ін.), дослідник Ю. Пелех визначає, що компетентісна модель професійної підготовки базується на системно-організованих компетентісних складових [3]. Загалом виділяють два види компетенцій випускника ВНЗ – спеціальні та ключові. Ключові компетенції мають соціальну, професійну, комунікативну, інформаційну та освітню складові, які визначають ступінь та рівні його професійної сформованості і готовності до майбутньої діяльності.

В Україні серед ключових компетентностей, які сьогодні визначені як орієнтири для виявлення результативності освітнього процесу, крім вищезазначених, є: навчальна, компетентність з інформаційних та комунікаційних технологій, економічна (підприємницька), загальнокультурна, валеологічно-оздоровча та громадянська. Професійні компетенції (основною яких є «знаннєвий фактор») поділяють на *професійні*: фундаментальні знання професійно-орієнтованих дисциплін, саморефлексія, вміння здійснювати міжпредметні зв'язки, реалізація методико-технологічних принципів для підвищення якості освітнього процесу, принцип науково-дослідницької діяльності з експериментальною і емпіричною складовими та *академічними*, що включають об'єм знань та навичок, необхідних для оволодіння професією [3].

Однією з компетентісних рис педагога є здатність до наукового пізнання. Для формування особистості студента як творчого, ініціативного фахівця, на думку Н.Уйсімбаєвої, необхідно залучити його до науково-дослідної діяльності, яка привчає студента до самостійності, виробляє у нього вміння застосовувати отримані знання при розв'язанні конкретних завдань, вільно орієнтуватися в літературі за обраним фахом, а також виховує вибагливість до себе, зібраність, цілеспрямованість [5, 244].

Основними формами науково-дослідної роботи майбутніх учителів у вищих педагогічних навчальних закладах України є: вивчення студентами молодших курсів методики і організації наукових досліджень, наукової організації самостійної роботи; набуття вмінь та навичок роботи з літературою та користування фондами бібліотек; залучення студентів до елементів науково-дослідницького пошуку на практичних, семінарських та лабораторних заняттях; виконання рефератів, з послідувачим їх обговоренням у студентських групах; включення елементів наукового пошуку в домашні та індивідуальні завдання; застосування студентами творчого підходу при виконанні курсових, дипломних та магістерських робіт; залучення майбутніх учителів до науково-дослідницької роботи, яка проводиться на кафедрах вищого педагогічного навчального закладу; включення елементів дослідження в педагогічну практику студентів; участь студентів у фахових та проблемних гуртках, студентських науково-практичних конференціях, олімпіадах та конкурсах [4].

Науково-дослідницька робота студентів в позааудиторний час є одним із найважливіших засобів формування висококваліфікованих фахівців. Нею передбачається: участь у роботі наукових гуртків, проблемних груп, творчих секцій тощо; участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт, проведенні досліджень у межах творчої співпраці з установами та підприємствами міста; написання статей, доповідей, інших публікацій.